

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Ordinului viceprim-ministrului, ministrului infrastructurii și dezvoltării regionale cu privire la aprobarea parametrilor de bază pentru registrul național de evidență a permiselor de mecanic de locomotivă și pentru registrul de evidență a legitimațiilor de mecanic de locomotivă

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul Ordinului viceprim-ministrului, ministrului infrastructurii și dezvoltării regionale cu privire la aprobarea parametrilor de bază pentru registrul național de evidență a permiselor de mecanic de locomotivă și pentru registrul de evidență a legitimațiilor de mecanic de locomotivă a fost elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul de ordin a fost elaborat în conformitate cu pct. 9 subpct. 11) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 690/2017.

Proiectul urmărește stabilirea parametrilor de bază și setul minim de date care trebuie introduse în registrele naționale ale permiselor și legitimațiilor de mecanici de locomotivă, pentru a asigura interoperabilitatea, schimbul de informații și supravegherea.

Elaborarea acestui proiect este prevăzută în acțiunea 43 din Planul de acțiuni al Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale pentru anul 2025, aprobat prin Ordinul viceprim-ministrului, ministrului infrastructurii și dezvoltării regionale nr. 2 din 14 ianuarie 2025 și în acțiunea 68 din Capitolul 14 „Politica de transport” din Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025.

Totodată, trebuie de menționat că proiectul transpune în legislația Republicii Moldova Decizia Comisiei din 29 octombrie 2009 privind adoptarea parametrilor de bază pentru registrele de evidență a permiselor de mecanici de locomotivă și a certificatelor complementare prevăzute de Directiva 2007/59/CE a Parlamentului European și a Consiliului. Acest regulament stabilește cerințele față de parametrii de bază a registrelor de permise de mecanici de locomotivă și a registrelor de certificate complementare de mecanici de locomotivă, contribuind astfel la integrarea treptată a sectorului feroviar național în spațiul feroviar unic european.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

În conformitate cu articolului 113 din Codul Transportului Feroviar nr. 19/2022, mecanicii de locomotivă trebuie să dețină:

- un permis care să demonstreze că mecanicul de locomotivă întrunește condițiile minime privind cerințele medicale, studiile de bază și competențele profesionale generale;

- o legitimație care să indice infrastructura feroviară pe care titularul are dreptul să conducă vehicule feroviare și tipul de vehicule pe care titularul are dreptul să le conducă.

Prin Ordinul viceprim-ministrului, ministrul infrastructurii și dezvoltării regionale nr. 120/2025 a fost aprobată forma permisului mecanicului de locomotivă, iar prin Ordinul viceprim-ministrului, ministrul infrastructurii și dezvoltării regionale nr. 29/2025, a fost aprobată forma legitimației de mecanic de locomotivă.

Permisele se emit de Agenția Feroviară, iar legitimațiile se emite de către întreprinderea feroviară sau administratorul de infrastructură feroviară care angajează sau contractează mecanicul de locomotivă, în conformitate cu punctului 10 din Regulile privind certificarea mecanicilor de locomotivă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 792/2023.

Agenția Feroviară trebuie să asigure evidența permiselor prin ținerea unui registru cu toate permisele eliberate, iar fiecare întreprindere feroviară și fiecare administrator de infrastructură trebuie să asigure evidența legitimațiilor prin ținerea unui registru cu toate legitimațiile emise eliberate, în conformitatea cu prevederilor punctelor 38 și 39 din Regulile privind certificarea mecanicilor de locomotivă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 792/2023.

Actualmente, în nu au fost încă emise permise de mecanic de locomotivă, respectiv nici legitimații de mecanic de locomotive nu au fost emise. Certificarea mecanicilor se face în conformitate cu prevederile moștenite din perioada sovietică.

În prezent, evidența permiselor mecanicilor de locomotivă se face, manual și necentralizat, la nivelul unicului operator de transport feroviar – Î.S. „Calea Ferată din Moldova”. Aceasta duce la:

Informații disparate și greu de verificat.

- Risc de pierdere a datelor sau de acces neautorizat.
- Odată cu efectuarea reformelor în domeniul feroviar și liberalizarea pieței în domeniu, vor apărea mai mulți operatori feroviari, iar fără un sistem informatic comun, transferul mecanicilor între operatori sau verificarea calificărilor este anevoioasă, în contradicție cu principiile de interoperabilitate și libera circulație a forței de muncă în spațiul feroviar.

- Autoritățile competente au dificultăți în monitorizarea valabilității permiselor, a calificărilor și a respectării obligațiilor legale ale mecanicilor de locomotivă.

- În lipsa unui registru standardizat, investigarea accidentelor este întârziată sau îngreunată din cauza accesului dificil la istoricul profesional al mecanicului implicat (valabilitatea permisului, examenele medicale/psihologice, instruirii etc.).

Direcția prioritară 4.5. din Strategia de Mobilitate 2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului 589/2024, stabilește modificarea cadrului legislativ pentru a facilita investițiile private în domeniul feroviar, în acest context proiectul stabilește parametrii de bază pentru registrul de evidență a legitimațiilor, care urmează a fi gestionat de întreprinderile feroviare pentru a o gestionare și un schimb facil de informații.

Transpunerea acestor parametri și adoptarea unui cadru normativ la nivel național vor permite crearea unui mediu informațional transparent și eficient pentru evidența calificărilor mecanicilor de locomotivă.

În acest mod, având în vedere obligațiile asumate de către Republica Moldova, în calitate de stat candidat de aderare la Uniunea Europeană, un angajament fiind transpunerea legislației comunitare, argumentează separat necesitatea elaborării proiectului de Ordin cu privire la aprobarea parametrilor de bază pentru registrul național de evidență a permiselor de mecanic de locomotivă și pentru registrul de evidență a legitimațiilor de mecanic de locomotivă.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de act normativ urmărește armonizarea legislației naționale cu prevederile Deciziei Comisiei din 29 octombrie 2009 privind adoptarea parametrilor de bază pentru registrele de evidență a permiselor de mecanici de locomotivă și a certificatelor complementare prevăzute de Directiva 2007/59/CE a Parlamentului European și a Consiliului, scopul Deciziei este de a crea un cadru uniform la nivelul Uniunii Europene pentru organizarea și gestionarea registrelor naționale privind permisele de conducere ale mecanicilor de locomotivă și certificatele complementare.

Proiectul stabilește parametrii de bază pentru registrele naționale ale permiselor de mecanic de locomotivă și ale legitimațiilor prevăzute de Regulile privind certificarea mecanicilor de locomotivă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 792/2023. Documentul instituie cerințe clare pentru întreținerea registrelor, gestionate de Autoritatea competentă, care să fie securizate și compatibile pe viitor cu cele instituite la nivelul statelor Uniunii Europene. Registrele trebuie să includă un set minim de date obligatorii referitoare la mecanici, cum ar fi numele și prenumele, data și locul nașterii, numărul unic al licenței și autoritatea emitentă, precum și informații privind perioada de valabilitate, eventualele suspendări, restricții sau retrageri. În ceea ce privește certificatele complementare, acestea trebuie să reflecte infrastructura și liniile pentru care mecanicul este autorizat, tipurile de material rulant operate, perioada de valabilitate și orice limitări aplicabile.

Pentru a se evita suprapunerile și erorile, proiectul include un sistem de identificare unică a fiecărui permis și legitimație, bazat pe coduri. Aceasta asigură interoperabilitatea registrelor naționale și posibilitatea interconectării cu un registru central gestionat de Agenția Feroviară Europeană pe viitor. În plus, accesul la registre este limitat la autoritățile competente și la entitățile autorizate, iar datele personale trebuie protejate conform legislației naționale privind protecția datelor cu caracter personal. Mecanicul de locomotivă are dreptul să acceseze propriile date.

Agenția Feroviară este responsabilă de actualizarea permanentă a registrului permiselor, iar întreprinderile feroviare și administratorul de infrastructură sunt responsabile de actualizarea permanentă a registrelor legitimațiilor, astfel încât orice modificare a statutului unui mecanic, cum ar fi eliberarea, suspendarea, retragerea sau reînnoirea, să fie reflectată imediat. În același timp, trebuie implementate măsuri de securitate informatică pentru a garanta funcționarea fiabilă a sistemelor.

Proiectul prevede cerințe referitoare la durata păstrării informațiilor, iar pentru situații când gestionarul registrului de legitimații își suspendă activitatea evidența datelor urmează a fi preluată de Agenția Feroviară.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
Nu au fost analizate opțiuni alternative, deoarece Republica Moldova, în calitate de stat candidat la aderarea la Uniunea Europeană, și-a asumat prin Acordul de Asociere RM-UE angajamente ferme de a alinia treptat legislația națională la cea europeană. Proiectul de act normativ constituie un pas în acest proces, întrucât transpune prevederile Deciziei Comisiei din 29 octombrie 2009 privind adoptarea parametrilor de bază pentru registrele de evidență a permiselor de mecanici de locomotivă și a certificatelor complementare prevăzute de Directiva 2007/59/CE a Parlamentului European și a Consiliului, vizând astfel un domeniu cheie pentru compatibilitatea și evidența informațiilor privind calificările mecanicilor de locomotivă. În aceste condiții, opțiunea de a nu promova acest act normativ nu a putut fi considerată realistă, deoarece ar genera întârzieri semnificative în procesul de armonizare. Este important ca aceste cerințe să fie aprobate înainte de a fi începută emiterea permiselor și legitimațiilor de mecanici de locomotivă, deoarece în lipsa lor, entitățile responsabile își vor institui propriile sisteme de evidență, care ar urma înlocuite pe viitor, mai mult, absența unor asemenea reglementări ar compromite obiectivul integrării rețelei feroviare a Republicii Moldova în spațiul feroviar european și ar afecta negativ accesul la piața unică europeană.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Proiectul de act normativ nu are un impact asupra sectorului public. Implementarea acestuia nu va afecta modul în care administrația publică își desfășoară activitatea, nici în ceea ce privește aplicarea politicilor publice, nici în ceea ce privește cadrul normativ existent sau cel propus. După cum cerința ținerii registrului pentru permisele de mecanic de locomotivă este stabilită de Regulile privind certificarea mecanicilor de locomotivă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 792/2023, proiectul aduce o claritate privind structura registrelor și nu impune cerințe adăugătoare.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Aplicarea prezentului proiect de ordin nu implică cheltuieli suplimentare din bugetul de stat.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Acest act normativ va aduce rezultate pozitive pentru sectorul privat, deoarece va asigura un mediu clar de gestionare a registrelor.
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Prezentul proiect nu are impact asupra aspectului social.

Prelucrarea datelor cu caracter personal se va face strict prin asigurarea protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, conform Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal. Prezentul proiect nu are impact asupra echității și egalității de gen.
4.5. Impactul asupra mediului
Aplicarea prezentului proiect de ordin nu implică efecte asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Alte impacturi și informații relevante nu au fost identificate.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul de ordin conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
Potrivit clauzei de armonizare proiectul transpune parțial Decizia Comisiei din 29 octombrie 2009 privind adoptarea parametrilor de bază pentru registrele de evidență a permiselor de mecanici de locomotivă și a certificatelor complementare prevăzute de Directiva 2007/59/CE a Parlamentului European și a Consiliului, CELEX: 32010D0017, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 8 din 12 ianuarie 2010.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Prezentul proiect respectă prevederile Constituției Republicii Moldova și ale cadrului normativ național în vigoare. În acest moment, cadrul juridic aplicabil sectorului feroviar, în special Codul transportului feroviar nr. 19/2022 și Regulile privind certificarea mecanicilor de locomotivă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 792/2023, conțin dispoziții generale privind permisele și legitimațiile de mecanic de locomotivă, impun necesitatea de a asigura evidența lor prin ținerea unor registre, dar nu stabilesc cerințe clare pentru aceste registre. Odată cu transpunerea Deciziei Comisiei din 29 octombrie 2009 privind adoptarea parametrilor de bază pentru registrele de evidență a permiselor de mecanici de locomotivă și a certificatelor complementare prevăzute de Directiva 2007/59/CE a Parlamentului European și a Consiliului, va fi adoptat un Ordin al viceprim-ministrului, ministrului infrastructurii și dezvoltării regionale, prin care se va aproba parametrii necesari pentru evidența acestor registre. Gradul de compatibilitate dintre prezentul proiect și actul legislativ al Uniunii Europene este detaliat în tabelul de concordanță, elaborat conform Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu cea a Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind consultarea publică a proiectului a fost plasat și poate fi accesat pe portalul particip.gov.md:

https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14881

Totodată, proiectul actului normativ va fi supus consultărilor publice și avizărilor de către entitățile publice de resort, inclusiv cele implicate în procesul de implementare a proiectului, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Astfel, în cadrul procesului de consultare/avizare, au fost vizate următoarele instituții:

- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;
- Agenția Feroviară;
- Î.S. “Calea Ferată din Moldova”;
- Centrul de Armonizare a Legislației;
- IP Agenția de Guvernare Electronică.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul Ordinului viceprim-ministrului, ministrului infrastructurii și dezvoltării regionale cu privire la aprobarea parametrilor de bază pentru registrul național de evidență a permiselor de mecanic de locomotivă și pentru registrul de evidență a legitimațiilor de mecanic de locomotivă, definitivat în urma procesului de avizare, va fi supus expertizei juridice conform prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele acesteia vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

Expertizarea proiectului va fi efectuată de către Ministerul Justiției.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul respectă prevederile Constituției Republicii Moldova, tratatele internaționale în vigoare și angajamentele asumate de statul nostru la nivel regional și internațional, fiind, totodată, aliniat legislației Uniunii Europene. Implementarea acestuia nu implică modificarea cadrului normativ existent, adoptarea unor noi acte legislative sau elaborarea unor planuri de acțiune suplimentare.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru a asigura conformitatea cu prevederile actului normativ, autoritatea competentă va asigura ținerea registrului permiselor de mecanic de locomotivă în conformitate cu parametrii din Anexa nr. 1 la proiect, iar întreprinderile feroviare și administratorul de infrastructură vor asigura ținerea registrului legitimațiilor de mecanic de locomotivă în conformitate cu parametrii din Anexa nr. 2 la proiect.

Secretar general

Angela ȚURCANU